

Oslo, 06.-07. desember 2018

Protokoll Kirkerådet (KR)

06.-07.12.2018**Oslo****Til stede:****Til stede:**

Leif Christian Andersen	Harald Hegstad
Karin-Elin Berg	Linn Strømme Hummelvoll
Kjersti Brakestad Boge	Olav Myklebust
Ole Kristian Bonden	Jan-Olav Olsen
Helga Haugland Byfuglien	Kristin Gunleiksrud Raaum
Anne Berit Evang	Kari Helene Skog
Agnes Sofie Gjeset	Gunnar Winther

Til stede: fra MKR

Harald Hauge

fra SKR

Sara Ellen Anne Eira

Fra Ufung

Silje Håve Smørvik

Forfall hele møtet

Anne Jorid Gjertsen, Kristine Sandmæl

Fravær under enkelte saker, ved behandling og/eller da vedtak ble fattet:**Fravær under enkelte saker, ved behandling og/eller da vedtak ble fattet:**

Bonden KR 64/18; KR 65/18; KR 66/18; KR 77/18

Evang KR 57/18; KR 58/18; KR 59/18; KR 61/18; KR 69/18; KR 70/18; KR 72/18; KR 73/18; KR 74/18; KR 75/18

Eira KR 64/18; KR 65/18; KR 66/18; KR 77/18

Myklebust 73/18; KR 77/18

Til stede fra sekretariatet:
Risten Turi Aleksandersen
Kristine Aksøy
Ole Inge Bekkelund
Ingeborg Dybvig
Jan Rune Fagermoen

Øyvind Meling
Ingrid Vad Nilsen
Gerd Karin Røsæg
Gunnar Westermoen

Konstituering

Møtet ble ledet av Kristin Gunleiksrud Raaum, og som vanlig fulgte ordningen med en saksordfører for hver sak.

Saksliste

Saksnr. Sakstittel

- KR 56/18** Godkjenning av innkalling og saksliste
- KR 57/18** Orienteringssaker
KR 57.1/18 Muntlig orientering fra KR, MKR, SKR og BM
KR 57.2/18 Høringssvar – styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten på Likestillingsområdet
KR 57.3/18 Frykt ikke! (Arbeid mot fremmedfrykt)
- KR 58 /18** Referatsaker
KR 58.1/18 Referat fra Samarbeidsrådet for Overgrepssproblematikk (SRO) 20.09.2018
KR 58.2/18 Protokoll fra Bispemøte 15.-19. oktober 2018
KR 58.3/18 Protokoll fra NFG møte 19.09.2018
KR 58.4/18 Protokoll fra KR-AU 27.08.2018
KR 58.5/18 Protokoll fra KR-AU 25.10.2018
KR 58.6/18 Protokoll fra KR-AGU 21.08.2018
KR 58.7/18 Protokoll fra KR-AGU 24.09.2018
KR 58.8/18 Foreløpig protokoll fra SKR møte 28.-29. november 2018
KR 58.9/18 Foreløpig protokoll fra møte i MKR 28.-29. november 2018
KR 58.10/18 Protokoll fra KR-AU 28. november 2018
- KR 59/18** Forslag til fordelingsnøkler mellom bispedømmerådene for tilskudd til menighetspresttjeneste
- KR 60/18** Revidert strategiplan for samisk kirkeliv
- KR 61/18** Endring i Kirkemøtets budsjettreglement

- KR 62/18** Rekrutteringsprosjektet – prosjektplan
- KR 63/18** Valgmenigheter
- KR 64/18** Kirkelig kulturarvstrategi
- KR 65/18** Justering av ordning for hovedgudstjenesten (2. gang)
- KR 66/18** Endringer i Kirkemøtets forretningsorden
- KR 67/18** Budsjett 2019 for rettssubjektet Den norske kirke og de sentralkirkelige råd
- KR 68/18** Statsbudsjettet 2020 – satsingsområder og ressursbehov for Den norske kirke
- KR 69/18** Endring av bispedømmegrense – overføring av Rindal sokn fra Møre bispedømme til Nidaros bispedømme
- KR 70/18** Kirkemøtet 2019 – program og saksliste
- KR 71/18** Revisjon av plan for diakoni – høringsdokument
- KR 72/18** Digital satsing i Den norske kirke
- KR 73/18** Datoer for Kirkerådsmøter våren 2020
- KR 74/18** Oppnevning av representanter til Sjømannskirkens generalforsamling 2020-2022
- KR 75/18** Oppnevning av medlemmer til Norges Kristne Råds styre 2019 til og med Rådsmøtet 2021
- KR 76/18** Årsplan 2019 for de sentralkirkelige råd
- KR 77/18** Endring i Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke

KR 56/18 Godkjenning av innkalling og saksliste

Det var ingen merknader til innkallingen eller sakslisten.

KR 57/18 Orienteringssaker

KR 57.1/18 Muntlig orientering ved KR, MKR, SKR og BM

Kirkerådet ved direktør:

- Statsbudsjettet
- Lønnsoppgjøret
- Revisjon av plan for diakoni trukket etter behandling i KR/AU. Sekretariatet kommer tilbake til sektorplaner som kan danne grunnlag for helhetlig menighetsplan lokalt
- Effektiviseringsprosessen
- Høring om kirkeordning
- Kirkeordning fase 3, tillitsbygging
- Offentlig presentasjon av bispekandidater i Stavanger

Mellomkirkelig råd ved leder:

- Leder og GS er i Sør-Afrika på delegasjonsbesøk
- Tre saker fra MKR-møtet:
 - Frykt ikke – arbeid mot fremmedfrykt
 - Uttalelse fra møtet: Norges behandling av konvertitter som søker asyl, må endres
 - Mellomkirkelig råds plass i ny kirkeordning

Samisk kirkeråd ved leder:

- Strategiplan for samisk kirkeliv
- Arbeid i gang med samisk koralbok - få eksemplarer av nordsamiske salmebøker på lager
- Prioriterer arbeidet med sør-samisk salmebok – har ikke bok
- Det er utgitt en bibelbok på Sør-Samisk for første gang
- Liturgiene vedtatt 2017 nå oversatt til lulesamisk – vedtas på neste møte i SKR
- Feiring av Nuorttanaste 120 års jubileum. Et samisk tidsskrift hvor SKR er medeier

Bispemøtet ved preses:

- Vedlagt protokoll fra oktober
- Samtale mellom bispedømmerådene om fengselspresttjenesten – Preses vil i fremtiden ha en kontakt inn mot kriminalomsorgen
- Jan Otto Myrseth vigslet til biskop i Tunsberg
- Har hatt kurs for nytilsatte proster (5 stk)
- Olavsstipend tildelt Ingeborg Sommer, Skøyen Oslo. Tema: Hvordan være ansvarlig for å forrette gravferd i vår tid
- Planlegger fagdag for åndelig veiledning

KR 57.2/18 Høringssvar – styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten på Likestillingsområdet
KR 57.3/18 Frykt ikke!
KR 57.4/18 Høringssvar: Fagfornyelsen – Innspillsrunde skisser til læreplaner i KRLE og religion og etikk

KR 57/18 Vedtak:

Kirkerådet tar sakene til orientering.
Enstemmig

KR 58/18 Referatsaker

KR 58.1/18 Referat fra Samarbeidsrådet for Overgrepssproblematikk (SRO)
20.09.2018
KR 58.2/18 Protokoll fra Bispemøte 15.-19. oktober 2018
KR 58.3/18 Protokoll fra NFG møte 19.09.2018
KR 58.4/18 Protokoll fra KR-AU 27.08.2018
KR 58.5/18 Protokoll fra KR-AU 25.10.2018
KR 58.6/18 Protokoll fra KR-AGU 21.08.2018
KR 58.7/18 Protokoll fra KR-AGU 24.09.2018
KR 58.8/18 Foreløpig protokoll fra SKR møte 28.-29. november 2018
KR 58.9/18 Foreløpig protokoll fra møte i MKR 28.-29. november 2018
KR 58.10/18 Protokoll fra KR-AU 28. november 2018

KR 58/18 Vedtak:

Kirkerådet tar referatsakene til orientering.
Enstemmig

KR 59/18 Forslag til fordelingsnøkler mellom bispedømmerådene for tilskudd til menighetsprestetjeneste

Sammendrag

Kirkemøtet har i sakene KM18/2016 og KM 7/2017 anmodet Kirkerådet om å utarbeide forslag til ny fordeling av tildelingen mellom bispedømmerådene og Kirkerådet.

Et forslag til ny fordelingsnøkkel for menighetsprestetjenesten basert på ulike parametere fra kirkelig statistikk, medlemstall, levekårsutfordringer og geografiske forskjeller, ble lagt fram i august 2018. Den foreslåtte modellen bygger på prinsippet om fordeling av ressurser innenfor en fastsatt ramme, dette betyr at om noen skal få en større andel av den samlede bevilgningen må andre få tilsvarende mindre.

Rapporten fra fordelingsprosjektet ble sendt på høring til biskoper, bispedømmeråd og arbeidstakerorganisasjonene. Høringsinstansene slutter seg til hovedtrekkene i forslaget til fordelingsmodell, men har ulike innspill og forslag til modifisering av modellens bruk av parametere og vektingen av disse. Disse forslagene er sprikende, men kan enkelt plasseres på en akse hvor kirkens særskilte utfordringer i storbyer og andre tett befolkede områder utgjør det ene ytterpunktet, og ønske om fortsatt kirkelig tilstedeværelse i områder med store avstander og små lokalsamfunn utgjør det andre ytterpunktet. Samtidig har høringsrunden vært et viktig korrektiv for å kvalitetssikre og forbedre forslaget til fordelingsmodell.

Høringsinstansene ønsker at modellen skal legges til grunn for fordeling av ressurser til menighetsprestetjenesten og at den skal tas i bruk så snart det er praktisk mulig, mens noen ønsker en gradvis innføring over 2 til 3 år.

Kirkemøtet har i sakene KM18/2016 og KM 7/2017 anmodet Kirkerådet om å utarbeide forslag til ny fordeling av tildelingen mellom bispedømmerådene og Kirkerådet.

Et forslag til ny fordelingsnøkkel for menighetsprestetjenesten basert på ulike parametere fra kirkelig statistikk, medlemstall, levekårsutfordringer og geografiske forskjeller, ble lagt fram i august 2018. Den foreslåtte modellen bygger på prinsippet om fordeling av ressurser innenfor en fastsatt ramme, dette betyr at om noen skal få en større andel av den samlede bevilgningen må andre få tilsvarende mindre.

Rapporten fra fordelingsprosjektet ble sendt på høring til biskoper, bispedømmeråd og arbeidstakerorganisasjonene. Høringsinstansene slutter seg til hovedtrekkene i forslaget til fordelingsmodell, men har ulike innspill og forslag til modifisering av modellens bruk av parametere og vektingen av disse. Disse

forslagene er sprikende, men kan enkelt plasseres på en akse hvor kirkens særskilte utfordringer i storbyer og andre tett befolkede områder utgjør det ene ytterpunktet, og ønske om fortsatt kirkelig tilstedeværelse i områder med store avstander og små lokalsamfunn utgjør det andre ytterpunktet. Samtidig har høringsrunden vært et viktig korrektiv for å kvalitetssikre og forbedre forslaget til fordelingsmodell.

Høringsinstansene ønsker at modellen skal legges til grunn for fordeling av ressurser til menighetsprestetjenesten og at den skal tas i bruk så snart det er praktisk mulig, mens noen ønsker en gradvis innføring over 2 til 3 år.

Med basis i høringsuttalelsene har Kirkerådet gjort noen modifiseringer av modellen. Kirkerådet foreslår at den nye modifiserte fordelingsmodellen benyttes til å fastsette ny fordelingsnøkkel for den delen av tilskuddsgruppe 1 A som utgjør menighetsprestetjenesten. Den nye fordelingsnøkkelen foreslås innført i sin helhet fra budsjettåret 2020.

Basert på grunnlagsdata fra årene 2015 til 2017 og tildelt ramme til bispedømmerådene i 2018 vil bruk av modellen innebære endringer i framtidige tildelinger til det enkelte bispedømme på fra 0,5% til 3,8% i tilskuddsgruppe 1A.

Endringsforslag:

Direktøren:

Endre punkt 4:

Kirkemøtet ber Kirkerådet nedsette en arbeidsgruppe for å gjennomgå bevilgningene til **og organiseringen av** spesialprestetjenesten inkludert Døvekirken og særskilt prestetjeneste i samiske områder. Ordningen med særskilte ferie- og permisjonsordninger som rekrutteringstiltak til Nord-Norge vurderes også. Arbeidsgruppen bes fremme forslag til kriterier for tildeling til disse formålene.

Evang:

Erstatte punkt 2 med:

Ny fordelingsnøkkel for menighetsprestetjenesten implementeres gradvis over en toårsperiode fra budsjettåret 2020. –**Falt mot 8 stemmer**

KR 59/18 Vedtak:

Kirkerådet anmoder Kirkemøtet om å gjøre slikt vedtak:

1. Kirkemøtet vedtar å innføre ny modell for fordeling av budsjettmidler til menighetsprestetjenesten slik det framgår av rapport fra fordelingsprosjektet datert 31.08.2018. I foreslått fordelingsmodell foretas følgende modifiseringer:
 - Modellen benytter gjennomsnitt av grunnlagsdata for treårsperioder.

- Parameteren levekårsutfordringer erstattes delvis med ny parameter «Ikke-medlemmer»: Disse to parameterne vektet med 5% hver.
 - Tidsparameteren for fergereiser økes fra 2 timer til 2,5 timer.
2. Ny fordelingsnøkkel for menighetsprestetjenesten innføres med full virkning fra budsjettåret 2020.
 3. Tildelingen i tilskuddsgruppe 1A, utenom midlene til menighetsprestetjenesten, videreføres etter eksisterende ordning korrigert for endringer som følge av særskilte vedtak.
 4. Kirkemøtet ber Kirkerådet nedsette en arbeidsgruppe for å gjennomgå bevilgningene til og organiseringen av spesialprestetjenesten inkludert Døvekirken og særskilt prestetjeneste i samiske områder. Ordningen med særskilte ferie- og permisjonsordninger som rekrutteringstiltak til Nord-Norge vurderes også. Arbeidsgruppen bes fremme forslag til kriterier for tildeling til disse formålene.
 5. Kirkemøtet ber Kirkerådet gjennomgå ordningene for tilskudd til diakoni, undervisning, kirkemusikk og tilskudd til trosopplæring i tilskuddsgruppe 1B, med sikte på samordning av regelverk og tildelingskriterier.

Enstemmig

KR 60/18 Revidert strategiplan for samisk kirkeliv

Sammendrag

Kirkemøtet skal i 2019 vedta ny strategiplan for samisk kirkeliv. Dagens Strategiplan for samisk kirkeliv 2011-2016 ble forlenget til og med 2018.

Planen vektlegger hvordan menighetene i hele landet kan arbeide med samisk kirkeliv. Dette er blant annet konkretisert gjennom forslag til bruk av samisk i gudstjenestene.

Strategiene som forslås er delt på tre nivåer, nasjonalt, regionalt og lokalt. Planens hovedfokus er gudstjenesteliv, trosopplæring, diakoni og kirkemusikk. Det betyr ikke at andre områder innen kirkeliv ikke er viktige, men de nevnte områdene danner et grunnlag som er nødvendige for all kirkelig virksomhet. Videre inneholder planen kapitler om forsoning, rekruttering, samisk kunst- og kulturuttrykk og demokrati.

KR 60/18 Vedtak:

1. Kirkerådet ber Samisk kirkeråd ta stilling til virkningstid for strategiplanen
2. Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

Kirkemøtet vedtar de mål og strategier for arbeidet med samisk kirkeliv som er fremlagt i Strategiplan for samisk kirkeliv

Enstemmig

KR 61/18 Endring i Kirkemøtets budsjettreglement

Sammendrag

Kirkemøtets budsjettreglement ble vedtatt av Kirkemøtet i sak KM 05/16 etter at saken hadde vært på høring. Kirkemøtet ba samtidig om at budsjettreglementet skulle tas opp igjen til ny behandling senest på Kirkemøtet i 2019.

Det er nå kun foreslått endringer for å presisere og tydeliggjøre, ikke for å endre vesentlige materielle forhold i budsjett- og regnskapsprosessen. Det viktigste er å regulere at Kirkerådet ikke bare fastsetter regnskapet slik det følger av kirkeloven § 25, men også skal godkjenne regnskapet. Det har ikke vært regulert tidligere.

Det er også foreslått en hjemmel for disponering av likvide midler som er mer i tråd med den praksis som er etablert, og som vil utvikles.

En grundigere gjennomgang av budsjettreglementet bør vurderes på sikt etter at Stortinget har behandlet forslag om ny tros- og livssynssamfunnslov og Kirkemøtes påfølgende vedtak om kirkeordningen.

Forslagene til endringer har vært på høring i bispedømmerådene. Bispedømmerådene ble bedt om å vurdere endringer av regelverkene med utgangspunkt i fire forhold som ligger til grunn for endringsforslagene:

1. Godkjenning av regnskapet for rettssubjektet Den norske kirke (Dnk)
2. Kirkemøtets behandling av regnskaps- og budsjettsaker
3. Overskuddslikviditet
4. Inndeling av budsjettet

Det er gjort rede for begrunnelsen for forslagene til endringer og bispedømmerådenes høringssvar i saken. Vedlagt er en oppstilling over selve budsjettreglementet, vist hvor endringene er gjort, og gitt kort begrunnelse for det viktigste ut over det som følger av saken her.

KR 61/18 Vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

I) Kirkemøtets budsjettreglement

§ 1 Virkeområde

Budsjettreglementet gjelder for de midlene som Kirkemøtet disponerer og Kirkerådet fastsetter regnskap for, jfr. kirkeloven § 25. Tilskuddet skal stilles til rådighet for Kirkerådet som skal følge opp disponeringen i tråd med Kirkemøtets bestemmelser.

Unntak fra reglementet kan bare gis etter vedtak av Kirkemøtet.

§ 2 Grunnleggende prinsipper

Budsjettet vedtas av Kirkerådet for kalenderåret. Det skal også utarbeides et langtidsbudsjett. Kirkemøtet tar til orientering forrige års regnskap og inneværende års budsjett, og fatter vedtak om kommende års budsjett.

Budsjettet skal være basert på realistiske anslag over alle kostnader og inntekter. Det skal budsjetteres med et resultat som sørger for en forsvarlig egenkapital.

§ 3 Forslag til budsjettvedtak

Kirkerådets direktør skal innen 1. desember legge fram forslag til budsjettvedtak for Kirkerådet for neste budsjettår. Forslaget skal settes opp som bestemt i § 4.

Forslaget skal være et realistisk anslag over alle inntekter og kostnader, med sammenlignbare budsjett- og regnskapstall fra tidligere år.

Forslaget skal være basert på forslag til statsbudsjett, innkomne budsjettforslag fra bispedømmerådene og Bispemøtet, samt budsjettsøknader fra andre. Disse skal omtales i forslaget.

Omtale av og begrunnelse for forslaget skal gi et tilstrekkelig grunnlag for behandling av forslaget.

Kirkemøtet skal få Kirkerådets budsjettvedtak til orientering.

§ 4 Budsjettets inndeling

Budsjettet skal gi en samlet oppstilling av forventede inntekter og kostnader. Oppstillingen vil følge NS 4102 utarbeidet av Standard Norge.

Resultatregnskap

Inntekter

Salgsinntekter
Offentlig tilskudd
Andre inntekter

Kostnader

Driftskostnader
Lønnskostnader
Andre driftskostnader

Finansinntekter/finanskostnader

Resultat

Budsjettet skal ha følgende inndeling:

Budsjettgruppe 1 Den norske kirke

- Budsjettgruppe 1A: Kirkerådet, bispedømmene og Svalbard kirke.
- Budsjettgruppe 1B: Trosopplæring, diakoni, undervisning, kirkemusikk mm.
- Budsjettgruppe 1C: Rettssubjektskostnader

Budsjettgruppe 2 Internasjonale og økumeniske organisasjoner (kontingenter mv)

Dette gjelder de virksomheter Den norske kirke har samarbeid med.

Budsjettgruppe 3 Andre institusjoner og kirkelige formål

Dette gjelder virksomheter utenfor rettssubjektet Den norske kirke som mottar støtte.

For budsjettgruppe 1 treffer Kirkemøtet budsjettvedtak på andel av en ramme.

For budsjettgruppe 2 og 3 treffer Kirkemøtet vedtak på ramme, og Kirkerådet fordeler beløpet internt i gruppene.

Kirkerådet kan gi nærmere bestemmelser om hvilke kostnader og inntekter som hører inn under de enkelte virksomhetene.

§ 5 Disponering av budsjettet

Kirkerådet fatter vedtak om budsjett i samsvar med Kirkemøtets vedtak.

Kirkerådet stiller budsjettet under budsjettgruppe 1 til disposisjon for bispedømmerådene og Bispemøtet gjennom tildelingsbrev. Dette følges opp gjennom reglene i økonomiregelverket.

Kirkerådet tildeler tilskudd til de enkelte mottakerne i gruppe 2 og 3 gjennom tilskuddsbrev. Ved siden av tildelingen av tilskudd, skal tilskuddsbrevet angi mål for tildelingen og krav til revisjon, regnskaps- og resultatrapportering. Tilskuddsbrevet skal inneholde informasjon om hvilke forutsetninger tilskuddet er basert på.

§ 6 Disponeringsfullmakter

Kirkemøtets vedtatte budsjett kan ikke overskrides eller brukes til andre formål enn bestemt av Kirkemøtet, med følgende unntak: Dersom inntektene blir høyere enn budsjettet, kan merinntekten benyttes fullt ut av hver enhet.

Under budsjettgruppe 1 har Kirkerådet adgang til å omdisponere inntil 1 % av vedtatt budsjett til formål under samme gruppe.

Under budsjettgruppe 2 og 3 har Kirkerådet adgang til å omdisponere inntil 5 % av vedtatt budsjett til alle gruppene.

Ubrukte budsjettmidler for de enkelte virksomhetene kan overføres til neste budsjettår. Overskridelser må dekkes inn i fremtidige budsjetter.

§ 7 Budsjettendringer i løpet av året

Det skal være balanse mellom inntekter og kostnader.

Oppstår det i budsjettåret en uforutsett, men nødvendig kostnad eller et uforutsett inntektstap som det ikke er mulig å dekke innenfor budsjettrammen som er stilt til disposisjon, avgjør Kirkerådet hvordan kostnaden skal dekkes eller inntektstapet skal balanseres.

Dersom inntektsrammen blir lavere enn budsjettet, reduseres kostnadsrammen tilsvarende. Dersom mindreinntekten innebærer en reduksjon av kostnadsrammen på mer enn 3 % kan saken bringes fram for Kirkerådet som avgjør hvordan mindreinntekten skal balanseres.

§ 8 Forpliktelser utover budsjettåret

Kirkerådet kan inngå avtaler eller gjøre vedtak som innebærer kostnadsforpliktelser utover budsjettåret. Slike avtaler eller vedtak skal være basert på en uendret videreføring av budsjettnivået kommende år.

Kirkerådet kan delegere sin myndighet etter første ledd.

§ 9 Disponering av likvide midler

Den likviditet som er nødvendig for å sikre hensiktsmessig drift, plasseres som innskudd i bank.

Overskuddslikviditet skal bare plasseres i samsvar med Kirkemøtets budsjettvedtak og de fullmakter som Kirkemøtet og Kirkerådet har gitt.

§ 10 Regnskap

Regnskapsrapporter utarbeides hver måned. Etter enhetenes egen bestemmelse legges regnskapsrapporter fram for Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene til orientering.

Rådene legger fram årsregnskap for sine driftsenheter.

Kirkerådets direktør utarbeider et samlet årsregnskap for Den norske kirke. Regnskapet fastsettes og godkjennes av Kirkerådet og legges frem for Kirkemøtet til orientering. Regnskapet settes opp sammenlignet med sist avlagte regnskap. Kirkerådet gir departementet de opplysninger fra årsregnskapet som departementet bestemmer.

§ 11 Ikrafttredelse

Reglementet trer i kraft fra budsjettåret 2020.

II)

På samme tid oppheves Kirkemøtets budsjettreglement, fastsatt av Kirkemøtet 11. april 2016.

Enstemmig

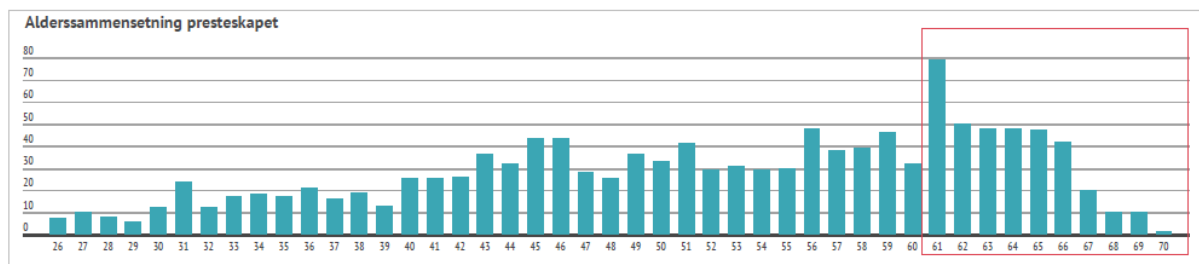
KR 62/18 Rekrutteringsprosjektet - prosjektplan

Sammendrag

Rekrutteringsprosjektet ble vedtatt igangsatt av Kirkerådet i juni 2017, KR 19/17 med følgende vedtak:

1. Kirkerådet vedtar å igangsette et tre-årig rekrutteringsprosjekt i henhold til prosjektskissen i saksframstillingen. Kirkerådet ber om å få den endelige prosjektplanen til behandling på et senere møte.
2. I 2017 bevilges det kr. 2,1 mill. fra Kirkens Landsfond til å finansiere oppstarten av et tre-årig rekrutteringsprosjekt.
3. Det fremmes årlig budsjettforslag for rekrutteringsprosjektet i forbindelse med den vanlige budsjettbehandlingen i Kirkerådet.

Kirkens rekrutteringsutfordringer har over lengre tid blitt gradvis større. Nå er utfordringene betydelige. Omtrent 1/3 av prestere, diakoner og kirkemusikere er over 60 år, og kullene på profesjonsutdanningene er ikke store nok til å gi nyrekruttering som dekker opp for den naturlige avgangen blant de ansatte. Hvis kirken skal forbli en landsdekkende folkekirke, må disse trendene snus.

Alderssammensetningen er tilsvarende for diakoner og kirkemusikere, men Kirkerådet har ikke tilgjengelig datagrunnlag for å lage liknende graf som for prestene.

Hovedmålene for rekrutteringsprosjektet svarer til denne problemstillingen, og er følgende:

1. Flere søker og fullfører profesjonsstudier

2. Flere søker profesjonsstillinger, og blir værende i kirken

Prosjektet skal gjennom en rekke tiltak øke bevissthet om rekruttering på tvers av fagfelt og nivåer i kirken, og kommunisere tydelig om de positive sidene ved å jobbe i kirken.

Prosjektet virker i erkjennelsen av at det meste av rekruttering til kirkelig utdanning og stilling skjer lokalt. Likevel er det flere områder hvor det er hensiktsmessig at

kirken jobber med rekruttering på nasjonalt nivå. Dette gjelder blant annet flere tiltak innen kommunikasjon, som utvikling av materiell, digitalt innhold og informasjonskampanjer. Også dialog og samarbeid med studiesteder, fagforeninger og B/U organisasjoner bør føres nasjonalt for å kunne legge til rette for en koordinert og effektiv rekrutteringsinnsats.

KR 62/18 Vedtak:

Kirkerådet vedtar prosjektplanen.

Enstemmig

KR 63/18 Valgmenigheter

Sammendrag

I Den norske kirke er det i dag én valgmenighet som har status som forsøksordning etter vedtak i Kirkemøtet 2005. I denne saken foreslår Kirkerådet for Kirkemøtet at det utarbeides et regelverk for en permanent ordning for valgmenigheter som kan gjelde fra det tidspunkt den nye kirkeordningen trer i kraft. Dette regelverket skal bygge på de vilkår Kirkemøtet vedtok for dagens forsøksordning slik at det i denne fase ikke foreslås endringer i ordning for valgmenigheter, annet enn at ordningen gjøres permanent.

Kirkerådet bes utforme et reglement til neste møte, i januar 2019.

KR 63/18 Vedtak:

1. Kirkerådet vedtar å utarbeide et regelverk for valgmenigheter.
2. Regelverket skal legge til rette for en permanent ordning for valgmenigheter i tråd med forslag til ny kirkeordning § 9.
3. Reglene skal baseres på de vilkår som gjelder for dagens forsøksordning.

Enstemmig

KR 64/18 Kirkelig kulturarvstrategi

Sammendrag

Dagens saksbehandling av kirkebyggene bygger på Kirkeloven og et eget kirkerundskriv, rundskriv T-3/2000 om Forvaltning av kirke, kirkegård og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø.

De rettslige rammene for forvaltningen av de kirkelige kulturminnene er under markert endring. Selvstendigjøringen av kirken betyr at kirkeloven vil bli erstattet med en ny lov for tros- og livssynssamfunn, ventelig i løpet av 2019. Vi vet at den nye loven ikke vil regulere kirkebyggene slik som Kirkeloven og kirkerundskrivet hittil har gjort.

Spørsmålet er nå hvor og ev. hvordan kirkebyggene skal omtales i framtidig lov og regelverk (bla. kulturminnelov, plan og bygningslov med tilhørende forskrifter) og hvilken overordnet strategi Den norske kirke selv vil ha for forvaltningen av egne kulturminner (kulturarvstrategi).

Kirkerådet må styrke sin kompetanse og kapasitet på kulturarvspørsmål. Dette skal bidra til å sikre fagutvikling på kulturminnefeltet i kirken og utvikling av en tydeligere nasjonal rolle på det kirkeantikvariske området som kan gå i dialog med Riksantikvaren og andre offentlige kulturminnemyndigheter. Målsetting med arbeidet vil være å bidra til å gjøre den rike kulturarven til et aktivum for kirken.

Endringsforslag:

Direktøren endret innstilling i punkt 1 og 3 til:

1. Kirkerådet vil arbeide for at det etableres et nytt rammeverk rundt kirkebyggene til erstatning for dagens lov- og regelverk og bidra til utvikling av en mer samlet kirkelig kulturarvpolitikk og et kirkeantikvarisk fagmiljø.
3. Det må etableres samarbeid med Opplysningsvesenets fonds kulturarvsoppdrag for prestegårder og KAs kirkebyggfaglige miljø for å samle og utnytte kirkens ressurser på dette fagfeltet best mulig. Det må etableres et samarbeid med begge disse miljøene for å samle og utnytte kirkens ressurser på dette fagfeltet best mulig.

KR 64/18 Vedtak:

1. Kirkerådet vil arbeide for at det etableres et nytt rammeverk rundt kirkebyggene til erstatning for dagens lov- og regelverk og bidra til

- utvikling av en mer samlet kirkelig kulturarvpolitikk og et kirkeantikvarisk fagmiljø.
2. Det utarbeides en nasjonal kirkelig kulturarvstrategi for behandling i Kirkemøtet 2021.
 3. Det må etableres samarbeid med Opplysningsvesenets fonds kulturarvsoppdrag for prestegårder og KAs kirkebyggfaglige miljø for å samle og utnytte kirkens ressurser på dette fagfeltet. Det må etableres et samarbeid med begge disse miljøene for å samle og utnytte kirkens ressurser på dette fagfeltet best mulig.

Enstemmig

KR 65/18 Justering av ordning for hovedgudstjenesten (2. gang)

Sammendrag

Kirkerådet vedtok i møtet 12.-14. september 2018 en justert ordning for hovedgudstjenesten etter en høringsprosess våren 2018. Saken ble deretter sendt til Bispemøtet for uttalelse før Kirkerådets endelige forberedelse av sak til Kirkemøtet 2019, hvor saken forventes å bli vedtatt.

Bispemøtet behandlet saken i oktober og fattet 6 vedtak om gudstjenesteordningen (BM sak 37/18). Dessuten uttalte Bispemøtet seg om foreslåtte endringer i Alminnelige bestemmelser for hovedgudstjenesten.

I tillegg til de endringene Bispemøtet mener bør innarbeides i ordningen, ber Bispemøtet også om at det «utformes samlingsbønner med tydeligere kirkeårspreg.» Det kan skje ved at Nemnd for gudstjenesteliv behandler et forslag til slike bønner i sitt møte 26.-27. november og at Kirkerådet behandler de nye bønnene i januar og Bispemøtet i februar. Disse ettersendes da til Kirkemøtets deltakere enten en måned - eller senest 14 dager - før kirkemøtet, avhengig av om saken må behandles i Kirkerådet i mars.

Bispemøtets støtter ønsket om å gjøre liturgien strammere ved å begrense valgmuligheter, særlig i den innledende delen. Dette innebærer blant annet at samlingsbønnen blir obligatorisk og at det bare skal være ett alternativ for utdelingsord ved nattverden. Syndsbekjennelse D utgår fordi den er teologisk og språklig uklar og svak, og det alternative lovprisningsformularet etter prekenen endres fra «Lovet være Gud, vår skaper, frigjører og livgiver» til «Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd: vår skaper, frigjører og livgiver.

Bispemøtet mener også at løftesordet ikke bør komme etter, men før syndsbekjennelsen.

KR 65/18 Vedtak:

1. Kirkerådet slutter seg til de endringene som Bispemøtet har vedtatt i liturgi og i Alminnelige bestemmelser for hovedgudstjenesten.
2. Det utarbeides samlingsbønner med kirkeårspreg, og eventuelt en teologisk og språklig forbedret syndsbekjennelse D. Dette legges frem for Kirkerådet i januar sammen med en justert utgave av saksdokument for videre kirkemøtebehandling.

Enstemmig

KR 66/18 Endringer i Kirkemøtets forretningsorden

Sammendrag

Kirkerådet foreslår en rekke endringer i Kirkemøtets forretningsorden:

- Som følge av forslaget om å omgjøre Mellomkirkelig råd til et fagråd, tas lederen og generalsekretæren ut av oversikten over de som har henholdsvis tale- og forslagsrett og talerett på Kirkemøtet.
- En representant for KA gis talerett på Kirkemøtet.
- Regjeringen og Kulturdepartementet tas ut av oversikten over de som kan melde saker til Kirkemøtet. Dersom de ønsker å melde en sak i fremtiden, gjøres dette gjennom Kirkerådet.
- Det etableres en egen prosedyre for behandling av regelsaker; hvis Kirkemøtet ønsker å vedta et forslag som ikke er utredet i en regelsak, skal saken sendes tilbake til Kirkerådet for nærmere utredning før endelig vedtak. Haster saken, ferdigbehandler Kirkerådet den innenfor de rammer Kirkemøtet gir.
- En bestemmelse om at dirigentskapet skal avvise endringsforslag som klart strider imot bestemmelser gitt i lov eller i kirkeordningen.
- Komitéleder velges for to år av gangen.
- Komitéleder kan i særlige tilfeller i samråd med Kirkerådet innkalle komiteen til en ekstra møtedag i forkant av Kirkemøtet, blant annet for å muliggjøre at komiteen kan avholde høring med tilstrekkelig tid.
- Endringsforslag kan kun fremmes i første plenumsbehandling, med mindre endringsforslag i senere plenumsbehandling berører et punkt i innstillingen som er nytt i forhold til første plenumsbehandling.
- Det tydeliggjøres at Kirkemøtet som hovedregel benytter elektronisk møtesystem.

I tillegg foreslår Kirkerådet noen språklige endringer, at henvisninger til kirke-loven oppdateres til henvisninger til kirkeordningen og noen andre mindre endringer.

Endringsforslag:

Berg: Punkt 1-4 sjette strekpunkt en representant fra KA – Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter **strykes**

Vedtatt med 11 stemmer

Andersen: Nytt strekpunkt i § 5-3: Medlemmer av Kirkerådet kan ikke velges som leder av komité

Falt mot tre stemmer

Andersen: Kirkerådet utsetter behandlingen av punktet om tale- og forslagsrett for leder av Mellomkirkelig råd og talerett for generalsekretær i Mellomkirkelig råd og ser det i sammenheng med kirkeordningssaken (opprinnelig § 1-4 første og syvende) strekpunkt

Enstemmig

Boge: Nytt 2 punktum i §7-1: En kan også melde seg til innlegg ved å vise navnelapp og til replikk ved å vise navnelapp og to fingre

Falt mot en stemme

Boge: Endre rekkefølge på tekst i §7-5 tredje ledd: Avstemning foregår ved bruk av elektronisk møtesystem eller ved bruk av skriftlig avstemning

Oversendt sekretariatet

Direktøren endret §6-4 siste ledd: Ordet **Endringsforslag** byttes med ordet **Nye forslag**

KR 66/18 Vedtak:

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

I

I Kirkemøtets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 1-1 skal lyde:

§ 1-1.

Kirkemøtet er det øverste representative organ i Den norske kirke. Kirkemøtet skal utføre sitt arbeid i lojalitet mot den evangelisk-lutherske lære, jf. kirkeordningen § 6 fjerde ledd.

§ 1-4 skal lyde:

§ 1-4. Andre representanter på Kirkemøtet

Med tale- og forslagsrett møter:

- Leder av mellomkirkelig råd, såfremt vedkommende ikke er valgt medlem av Kirkemøtet
- *Fire* representanter for Ungdommens kirkemøte,
- *en* representant for hver av de tre teologiske fakultetene, oppnevnt av fakultetet selv,
- første varamedlem for døvemenighetenes medlem i Oslo bispedømmeråd, og
- avtroppende medlemmer av Kirkerådet.

Med talerett møter:

- Kirkerådets direktør,
- Generalsekretærene i Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd og
- en representant fra hvert kirkesamfunn som Den norske kirke har kirkefelleskap med.

Med talerett i saker som angår egen virksomhet møter:

- En representant for Den norske Sjømannskirken/Norsk kirke i utlandet og
- en representant for Døvekirkenes fellestråd.

Møtet kan gi talerett i enkeltsaker til andre personer etter forslag fra dirigenten.

§ 1-5 skal lyde:

§ 1-5. Møteplikt

Kirkemøtets medlemmer har møteplikt, jf. *kirkeordningen § 45 første ledd*. Dette gjelder også representanter med tale- og forslagsrett. *Gyldig forfall* meldes til Kirkerådet, som er ansvarlig for å innkalle varamedlem.

Hvis et medlem har forfall for to dager eller mer, innkalles i stedet varamedlem for hele møtet.

Varamedlem kan ikke innkalles for deler av møtet.

§ 2-1 skal lyde:

§ 2-1. Melding av saker

Følgende instanser kan melde saker til behandling av Kirkemøtet.

- Kirkerådet,
- bispedømmerådene,
- medlemmer av Kirkemøtet,
- Bispemøtet,
- Ungdommens kirkemøte.

Andre som ønsker å melde saker til behandling, må gjøre det gjennom en av de nevnte instanser.

§ 2-3 skal lyde:

§ 2-3. Forberedelse og møteinnkalling

Kirkerådet fremmer, forbereder og tilrettelegger saker som skal behandles av Kirkemøtet, og iverksetter Kirkemøtets beslutninger. Som Kirkemøtets utøvende organ leder Kirkerådet kirkens arbeid på nasjonalt nivå.

Kirkerådet ved leder innkaller medlemmene av Kirkemøtet senest fem uker før møtet. Saksliste skal følge med innkallingen. *Saksdokumenter skal sendes til medlemmene senest fem uker før møtet. I særlige tilfeller kan saksdokumenter også ettersendes.* Det redegjøres for saker som er meldt til behandling, men som ikke er satt opp på sakslisten. Kirkerådet har det praktiske ansvar for gjennomføring av møtet.

§ 2-4 oppheves.

Ny § 2-4a skal lyde:

§ 2-4a. Regelsaker

Kirkemøtet skal påse at regelsaker er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Hvis Kirkemøtet ønsker å vedta et forslag som ikke er utredet i en regelsak, skal saken sendes tilbake til Kirkerådet for nærmere utredning før endelig vedtak. Hvis det er nødvendig å treffe et vedtak i en regelsak før Kirkemøtets neste møte, fattes vedtaket av Kirkerådet innenfor de rammer Kirkemøtet setter. Vedtak som er truffet etter annet punktum, skal refereres i Kirkemøtets første møte etter at vedtaket er truffet.

§ 3-2 skal lyde:

§ 3-2. Dirigentskap

Kirkemøtet velger for hvert møte et dirigentskap på tre medlemmer med personlige varamedlemmer. Disse skal fortrinnsvis være medlemmer av Kirkemøtet.

Begge kjønn skal være representert.

Dirigentskapet velges med *alminnelig* flertall. Kirkerådets sekretariat har ansvar for opptellingen.

Dirigentskapet overtar ledelsen av møtet så snart valget er avgjort.

Dirigentskapet skal avvise endringsforslag som klart strider imot bestemmelser gitt i lov eller i kirkeordningen.

Når Kirkemøtet utformer en hilsen, skal denne underskrives av Kirkerådets leder og Bispemøtets preses.

§ 3-4 skal lyde:

§ 3-4. Tellekorps

Det oppnevnes tellekorps bestående av *fem* representanter fra sekretariatet.

§ 5-1 skal lyde:

§ 5-1. Fordeling i komiteer

Kirkemøtets medlemmer og andre med tale- og forslagsrett, fordeles for hele valgperioden på faste komiteer innenfor de saksområder som møtet skal arbeide med. Kirkerådet fastsetter komiteenes saksområde.

Andre komiteer oppnevnes etter behov. Komiteene arbeider mens Kirkemøtet er samlet, *hvis ikke annet følger av Kirkemøtets forretningsorden.*

§ 5-2 skal lyde:

§ 5-2. Komitésammensetting

Det enkelte bispedømmeråd skal på forhånd fremlegge forslag til hvordan rådets medlemmer fordeles på de faste komiteene. Forslaget skal innsendes til sekretariatet *ti* uker før møtet. Bispedømmerådene og møtets geistlige og leke medlemmer bør være forholdsmessig representert i komiteene. Dersom en komité finner det ønskelig med en endring av antall medlemmer, fremlegges forslag om dette for Kirkemøtet.

§ 5-3 skal lyde:

§ 5-3. Komitéledelse

Kirkemøtet velger leder i de enkelte komiteer *for en periode på to år*. Lederen innkaller til komitémøtene. Komiteene velger selv nestleder *for tilsvarende periode*. Komiteene velger også saksordførere til de enkelte saker. Kirkemøtet skal gjøres kjent med valgresultatet.

§ 5-4 skal lyde:

§ 5-4. Arbeidsform

Komiteens møter er lukket.

Komiteen velger selv *arbeidsform*. Komiteen kan innhente uttalelser. Kirkerådet sørger for sekretærhjelp til komiteene.

Komiteens leder kan i særlige tilfeller i samråd med Kirkerådet innkalle komiteen til å avholde møte én dag før Kirkemøtets åpning.

Ny § 5-5 skal lyde:

§ 5-5. Komitéhøringer

Komiteen kan avholde høringer. Med høring menes et møte i komiteen der den mottar muntlige redegjørelser fra personer som den selv anmoder om å komme, eller som søker om å få legge frem opplysninger for komiteen.

En person som ønsker å delta i en høring må sende en søknad til Kirkerådet innen den frist Kirkerådet setter. Komiteen avgjør selv om søknaden skal godkjennes.

Meningsutveksling mellom komitémedlemmene skal ikke finne sted under en høring.

Komiteen fastsetter selv den nærmere prosedyren for sine høringer.

§ 5-5 blir ny § 5-6 og skal lyde som følger:

§ 5-6. Innstilling

Saker behandles vanligvis minst to ganger i komiteen, og skal resultere i en kortfattet skriftlig innstilling til Kirkemøtet. Innstillingen skal inneholde en begrunnelse for det eller de forslag som fremlegges. *I saker hvor komiteen er delt, har mindretallet rett til å ta inn sin begrunnelse og alternative forslag som en del av innstillingen*

Innstillingen undertegnes av komitéleder og saksordfører i komiteen.

§ 5-6 blir ny § 5-7.

§ 6-3 skal lyde:

§ 6-3. Behandlingsform

Kirkemøtet vedtar behandlingsform for de enkelte saker.

Saker av stor prinsipiell og praktisk betydning skal *normalt* komme til behandling i minst to atskilte plenumsamlinger.

Innstillingen fra komiteene fremlegges i plenum av saksordfører eller et annet medlem av komiteen.

§ 6-4 skal lyde:

§ 6-4. Endringsforslag

Forslag som et medlem ønsker å få tatt opp til votering, skal gis dirigentskapet skriftlig på papir eller ved bruk av elektronisk møtesystem umiddelbart etter at det er fremsatt, påført forslagsstillers navn.

Endringsforslag skal fremmes i første plenumsbehandling, normalt i starten av debatten. Nye kan ikke fremmes i senere plenumsbehandlinger, med mindre det berører et punkt i komiteens forslag til vedtak som er nytt i forhold til første plenumsbehandling.

Overskriften til § 7-1 skal lyde:

Hvordan tegne seg til *innlegg og replikk*

§ 7-1 første ledd skal lyde:

Under debatt i plenum melder man seg til innlegg *og til replikk til innlegg* ved bruk av elektronisk møtesystem. Det tillates to replikker og én svarreplikk i forbindelse med hvert innlegg. Dirigentskapet kan bestemme at elektronisk møtesystem ikke skal benyttes. I så fall melder man seg til innlegg ved å vise navnelapp. Replikk til innlegg får man ved å vise navnelapp og to fingre.

§ 7-4 skal lyde:

§ 7-4. Stemmeplikt

Kirkemøtets medlemmer har stemmeplikt, jf. kirkeordningen § 45 annet ledd. Det er likevel anledning til å stemme blankt ved personvalg.

Et medlem som ikke er til stede når dirigenten erklærer at en sak er tatt opp til votering, deltar ikke i avstemningen. De medlemmer som er til stede, må ikke forlate salen før voteringen er ferdig.

§ 7-6 skal lyde:

§ 7-6. Avstemning ved personvalg

Ved valg av Kirkerådet gjelder egne regler fastsatt av Kirkemøtet.

Ved andre personvalg kan hvert enkelt medlem kreve skriftlig avstemning. Ved personvalg er den eller de valgt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmer. Hvis ingen eller et utilstrekkelig antall får slikt flertall, holdes ny avstemning blant de(n) kandidaten(e) som fikk flest stemmer og eventuelt de(n) kandidaten(e) som fikk nest flest. Ved denne er den eller de valgt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet avgjøres hvem som er valgt ved loddtrekning.

Ved personvalg presenteres kandidatene av valgkomiteen. Kirkemøtet gis anledning til å komme med andre forslag til kandidater. Disse må være forespurt på forhånd.

Dersom valget foregår skriftlig kan det skje enten ved stemmesedler på papir eller ved bruk av elektronisk møtesystem. På stemmeseddelen føres opp så mange navn som det antall som skal velges. Dersom noen skriver flere navn, skal det eller de navn som står sist på stemmeseddelen ikke telles med. Lister med for få navn skal ikke forkastes.

Dersom det er avgitt blanke stemmer skal disse telles med ved opptellingen for å fastslå om møtet er beslutningsdyktig, men ikke telle med i selve valgoppgjøret.

§ 8-1 skal lyde:

§ 8-1. Forholdet til annet lovverk

For Kirkemøtet gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven og offentlighetsloven, jf. kirkeordningen § 49.

Endringene i §§ 1-1, 1-5 første ledd første punktum, 3-2, 7-4 og § 8-1 trer i kraft fra det tidspunkt kirkeordningen for Den norske kirke trer i kraft.

Øvrige endringer trer i kraft straks.

Enstemmig

KR 67/18 Budsjett 2019 for rettssubjektet Den norske kirke og de sentralkirkelige råd

Sammendrag

I forslag til statsbudsjett for 2019 er rammetilskuddet til rettssubjektet Dnk på kr 2 114,9 mill. Dette er isolert sett en økning i bevilgningen på kr 72,8 mill fra 2018.

Imidlertid utgjør kr 69 mill av tilskuddet midler til gjennomføring av kirkevalg mot kr 20 mill i 2018, og kr 20,5 mill er midler til å dekke økte pensjonskostnader i 2019. Dette innebærer en faktisk økning av tilskuddet på om lag kr 3,3 mill.

Samlet sett innebærer forslaget til statsbudsjett et kutt på kr 56 mill. I beregningen av rammetilskuddet er det lagt til grunn en reduksjon på kr 46 mill. Bakgrunnen er en forventning om at Den norske kirke i 2019 vil kunne realisere innsparingspotensialet som følge av at 14 statskirkelige virksomheter ble slått sammen til én virksomhet i 2017. I tillegg er det en reduksjon på 0,5 prosent tilsvarende kr 10 mill som er lagt på alle tilskuddsmottakere på KUD sitt budsjett.

I tilskuddet inngår kompensasjon for kirkens pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK). For 2019 utgjør dette i overkant av kr 200 mill. I tillegg faktureres Dnk for solvenspremie som ikke er lagt til grunn i rammetilskuddet. For 2019 er pensjonskostnadene knyttet til solvenspremien estimert til kr 92,8 mill. Det pågår dialog med KUD for å finne inndekning av solvenspremien. Inntil dette er avklart, anbefales det derfor å styre mot et budsjett i underskudd tilsvarende estimerte kostnader knyttet til solvenspremien for 2019. Dette etter samme modell som i revidert budsjett 2018 sak KR 50/18.

Med forslag til statsbudsjett er det ikke rom for å videreføre tildelinger på 2018-nivå i 2019. Tildelingen til hver gruppe i budsjettreglementet foreslås derfor redusert med om lag 0,2 prosent. Med en forventet pris- og lønnsvekst på 2,8 prosent, innebærer dette i realiteten en underdekning på 3 prosent sammenlignet med tildelingene i 2018.

Det foreslås videre at Ovf-midlene fordeles som i 2018.

Statsbudsjettet er under behandling mens denne saken skrives. Dette betyr at de endelige rammene for kap. 0340 Den norske kirke ikke er kjent. Det foreslås derfor at en eventuell økning opp til kr 46 mill fordeles til de grupper som får redusert tildeling sammenlignet med 2018, slik at økningen gir prosentvis lik effekt for alle.

Økning over kr 46 mill, som eventuelt ikke er øremerket fra KUD, foreslås brukt til å styrke arbeidet med kirkens diakonale samfunnsansvar.

Det legges frem forslag til fordeling av statlige tilskudd og Ovf-midlene. Basert på dette foreslås samlet budsjett for Dnk for 2019. Det foreslåtte budsjett legger til grunn at det styres mot et underskudd på kr 92,8 mill, tilsvarende kostnadene knyttet til solvenspremien. Videre foreslås budsjett for rettssubjektskostnader (prefiks 110), for Kirkerådet (prefiks 120) og Bispemøtet (prefiks 130).

Tall i tabeller er i hele 1000 kroner med mindre annet er presisert.

KM 67/18 vedtak:

- 1) Kirkerådet vedtar det framlagte forslag til fordeling innenfor den enkelte budsjettgruppe for 2019:

Sammenstilte kostnader og inntekter og fordeling etter budsjettreglementet	Inntekt 2019	Kostnad 2019	Prosent av fordeling hvis økning i rammetilskuddet
Statsbudsjett kap 342 post 70	2 114 900		
Ovf-tilskudd	41 700		
Svalbard kirke fra Justisdep.	5 500	5 500	
Gravplassforvaltning (kap 342)	4 000	4 000	
Fengselsprest Borg		1 000	
Kirkens landsfond	-		
Kirkevalg 2019		69 000	
Gr 1A: Rettssubjektsnivå (eks. pensjon i 2018)		94 636	5,1 %
Ovf-finansiert IKT (rettssubjektsnivå)		16 200	
Gr 1A: Rettssubjektsnivå kun pensjon		206 203	
Gr 1A: Til fordeling KR og BM		89 746	4,9 %
Ovf-tilskudd KR		8 355	
Gr 1A: Til fordeling BDR		1 169 364	63,6 %
Ovf-tilskudd BDR		7 145	
Gr 1B: Trosopplæring, diakoni, undervisning mm		454 827	24,7 %
Gr.2: Internasjonale og økumeniske organisasjoner		-	
Ovf-tilskudd til blant annet å dekke økumeniske kontingenter mm		10 000	
Gr. 3: Andre institusjoner og kirkelige formål		24 116	1,3 %
KUN (inkl. i rettssubj. I 2017)		6 008	0,3 %
Total	2 166 100	2 166 100	100,00 %

- 2) Dersom vedtatt statsbudsjett har en større økonomisk ramme, som ikke er øremerket, fordeles inntil kr 46 mill forholdsmessig likt mellom budsjettgruppene som vist i tabellen i punkt 1. Økning over kr 46 mill brukes til å styrke arbeidet med kirkens diakonale samfunnsansvar.
- 3) De nye fellesfunksjonene som følge av effektiviseringsarbeidet i Dnk finansieres ved at det trekkes ut midler fra rammetilskuddet og legges til rettssubjektsnivået.
- 4) Under forutsetning av full finansiering av pris- og lønnvekstøkning fra 2018, budsjetteres det med et effektiviseringsuttak på kr 10 mill.

- 5) Kirkerådet vedtar det framlagte forslag til budsjett for hele virksomheten rettssubjektet Den norske kirke:

Dnk	Budsjett 2019
Mottatte tilskudd	-2 166 100
Andre inntekter	-23 228
Sum driftsinntekter	-2 189 328
Tilskudd mv	511 516
Lønn og godtgjørelser	1 458 432
Andre driftskostnader	312 228
Sum driftskostnader	2 282 176
Finansposter	-
Resultat	92 848

- 6) Kirkerådet vedtar det framlagte forslag til budsjett for rettssubjektsnivået (prefiks 110)

110	Budsjett 2019
Mottatte tilskudd	
Andre inntekter	-105
Sum driftsinntekter	-105
Tilskudd mv	40 124
Lønn og godtgjørelser	297 661
Andre driftskostnader	160 245
Sum driftskostnader	498 030
Finansposter	-
Resultat	

- 7) Kirkerådet vedtar det framlagte forslag til budsjett for Kirkerådet (prefiks 120)

120	Budsjett 2019
Mottatte tilskudd	
Andre inntekter	-6 000
Sum driftsinntekter	-6 000
Tilskudd mv	8 355
Lønn og godtgjørelser	52 158
Andre driftskostnader	43 588
Sum driftskostnader	104 101
Finansposter	-
Resultat	

- 8) Kirkerådet vedtar det framlagte forslag til budsjett for Bispemøtet (prefiks 130)

130	Budsjett 2019
Mottatte tilskudd	
Andre inntekter	
Sum driftsinntekter	-
Tilskudd mv	
Lønn og godtgjørelser	3 318
Andre driftskostnader	3 552
Sum driftskostnader	6 870
Finansposter	-
Resultat	

Enstemmig

KR 68/18 Statsbudsjettet 2020 – satsingsområder og ressursbehov for Den norske kirke

Sammendrag

Rettssubjektet Den norske kirke (Dnk) skal i desember 2018 melde inn behov for satsinger og ressursbehov på statsbudsjettet for 2020 til Kulturdepartementet (KUD). Hensikten med dette dokumentet er å peke på viktige utviklingstrekk som har betydning for behovet for tilskudd til Dnk fremover.

Hovedområdene for prioriteringer av ressursbehov i 2020-budsjettet må sees i sammenheng med den gjennomførte virksomhetsoverdragelsen, tilskuddene i

2017, 2018 og 2019, og ta sikte på at rettssubjektet Den norske kirke får justert og balansert driftsutgifter/kapital for å fylle de forventninger som stilles for å være Norges folkekirke iht Grunnlovens § 16.

Kirkerådet mener det er nødvendig med en økning i budsjetttrammene for 2020 for å møte utfordringer som er knyttet til kirkens virke innenfor disse områdene:

1. Driftstilskuddet fra staten videreføres på dagens nivå, tillagt pris- og lønnsvekst
2. Satsing på kirkens diakonale samfunnsansvar
3. Forvaltning av Kirkebygg og kulturminnearv
4. Dekning av økt pensjonspremie til SPK
5. Den norske kirkes bidrag i Sannhets- og forsoningskommisjonen
6. Egenkapitalen styrkes ytterligere

Når det foreslås prioriteringer på statsbudsjettet for 2020, er dette gjort på bakgrunn av forslag fra Kirkerådet og bispedømmerådene, bevilgninger som er gitt i løpet av de senere årene, samt behov som ikke lar seg dekke innenfor dagens budsjetttrammer.

KR 68/18 Vedtak:

Kirkerådet vedtar prioritering av satsingsområder og ressursbehov for statsbudsjettet 2020 i følgende rekkefølge:

Kap. 340 post 70 Rammetilskudd til Den norske kirke

1. Driftstilskuddet fra staten videreføres på dagens nivå, tillagt pris- og lønnsvekst	Kr 56 mill
2. Satsing på kirkens diakonale samfunnsansvar	Kr 35 mill
3. Forvaltning av Kirkebygg og kulturminnearv	Kr 10 mill
4. Dekning av økt pensjonspremie til SPK	Kr 68 mill
5. Den norske kirkes bidrag i Sannhets- og forsoningskommisjonen	Kr 10 mill
6. Egenkapitalen styrkes ytterligere	Kr 40 mill
TOTAL	Kr 219 mill

Enstemmig

KR 69/18 Endring av bispedømmegrense – overføring av Rindal sokn fra Møre bispedømme til Nidaros bispedømme

Sammendrag

Fylkesgrensen mellom Møre og Romsdal fylke og Trøndelag fylke endres fra 1. januar 2019.

Endringen innebærer at Rindal kommune overføres til Trøndelag fylke. Det har blitt gjennomført høringsprosesser i Møre og Nidaros bispedømmer for endring av den kirkelige inndelingen tilsvarende. Rindal sokneråd ønsker ikke en endring i den kirkelige inndelingen nå og begrunner dette blant annet med utstrakt fellesrådssamarbeid i området samt liten tid til forberedelse. Det er ellers stor oppslutning om endring i samsvar med fylkesgrensene, og som et kompromissforslag foreslår Møre bispedømmeråd endring først fra 1. januar 2020. Dersom grenseendringen gjøres gjeldende først fra 1. januar 2020 berører dette også en annen grenseendring i området som gjelder Halså sokn. Denne saken tas ikke opp nå, men den er omtalt i saksframlegget til Nidaros bispedømmeråd. Et spørsmål som tas opp av Møre bispedømmeråd er at bispedømmerådsvalget 2019 uansett bør gjennomføres som om endring alt har skjedd. Dette er aktuelt også for andre grenseendringer fra 2020. Endringer i den kirkelige inndelingen som berører flere bispedømmer skal fortsatt avgjøres av Kulturdepartementet, og Kirkerådets vedtak vil være en tilråding til departementet.

KR 69/18 Vedtak:

1. Kirkerådet tilrår at Rindal sokn i Indre Nordmøre prosti i Møre bispedømme overføres til Orkdal prosti i Nidaros bispedømme med virkning fra 1. januar 2020.
2. Saken oversendes til Kulturdepartementet for endelig vedtak.

Enstemmig

KR 70/18 Kirkemøtet 2019 – program og sakliste

Sammendrag

Kirkemøtet 2019 avholdes i perioden onsdag 27.mars – mandag 1.april 2019.april på Scandic Hotell Nidelven i Trondheim. I henhold til Kirkemøtets forretningsorden § 2-3 er det Kirkerådet som forbereder og tilrettelegger saker som skal behandles. Kirkerådet har det praktiske ansvar for ytre opplegg og gjennomføring av møtet.

Det er meldt 15 saker til Kirkemøtet 2019, hvorav 11 skal behandles i de ordinære komiteene.

KR 70/18 Vedtak:

1. Saksliste:

- KM 01/19 Godkjenning av innkalling og saksliste
- KM 02/19 Rapport fra Den norske kirkes kontrollutvalg
- KM 03/19 Valg
- KM 04/19 Orienteringssaker
- KM 05/19 Justering av Ordning for hovedgudstjenesten
- KM 06/19 Kirkeordning for Den norske kirke
- KM 07/19 Regler for valg av Kirkeråd
- KM 08/19 Kirkemøtets budsjettreglement
- KM 09/19 Fordelingsnøkler i rettssubjektet
- KM 10/19 Mindre endringer i regelverk vedtatt av Kirkemøtet
- KM 11/19 Melding om kontrollutvalgets arbeid
- KM 12/19 Kirkemøtets fordeling av midler 2020, budsjett 2019
- KM 13/19 Endring i personalreglementet
- KM 14/19 Revidert strategiplan for samisk kirkeliv
- KM 15/19 Kirkemøtets forretningsorden

2. Kirkerådet vedtar det foreliggende forslag om fordeling av sakene KM 05/19 -15/19 på de seks ordinære komiteene i Kirkemøtet.

3. Kirkerådet vedtar de foreliggende forslag på

- dirigentskap
- tellekorps
- komiteledere

Dersom noen av de foreslåtte kandidater ikke kan påta seg vervet, gis direktøren fullmakt til å foreslå andre personer.

4. Det arbeides videre med planlegging av Kirkemøtet 2019 ut fra de føringer som gis i møtet.

Enstemmig

KR 71/18 Revisjon av plan for diakoni - høringsdokument

Saken er trukket

KR 72/18 Digital satsing i Den norske kirke

Sammendrag

Kirken står midt i store endringer, krav og forventninger, der en stadig mer fragmentert og mangfoldig medievirkelighet forsterker behovet for en synlig og proaktiv tilstedeværelse. En gjennomført digital satsing er avgjørende for å lykkes.

Kirkemøte-saken om digital satsing og medlemskommunikasjon (sak 12/17) beskriver Den norske kirkes utfordringer og muligheter, og vedtaket viser Kirkemøtets store ambisjoner for kirkens digitale nærvær. Denne saken er en konkret oppfølging av Kirkemøtets vedtak, samt av diskusjonen på KR-møtet i Sigtuna i september. Den skisserer konkrete forslag til satsingsområder og tiltak innenfor ulike digitale kanaler, for å kunne gjennomføre Kirkemøtets vedtak fra 2017.

Endringsforslag:

Berg: Nytt punkt 3: *Kirkerådet ber om å bli forelagt en sak om struktur og organisering av arbeidet med satsingen som også er forankret i bispedømmene*

Direktøren tok det inn i sitt forslag til vedtak.

Forslag til vedtak:

KR 72/18 Vedtak:

1. Den norske kirke må være en tilstedeværende digital kirke både lokalt, regionalt og nasjonalt.
2. Det tildeles kr 5 mill i 2019 til oppgradering av nettsatsingen.
3. Kirkerådet ber om å bli forelagt en sak om struktur og organisering av arbeidet med satsingen som også er forankret i bispedømmene.

Enstemmig

KR 73/18 Datoer for Kirkerådsmøter våren 2020

Sammendrag

Kirkerådet har fastsatt møtedatoer ut 2019. Det er ønskelig å få fastsatt datoer for resten av perioden for dette rådet. Det er samtidig hensiktsmessig å fastsette første møte for det nye Kirkerådet.

KR 73/18 Vedtak:

1. Kirkerådet fastsetter følgende datoer for Kirkerådsmøter våren 2020:

Torsdag 30. – fredag 31. januar 2020

Torsdag 26. – fredag 27. mars 2020

Torsdag 4. – fredag 5. juni 2020

2. Kirkerådets møte i september 2019 flyttes til mandag 16. – tirsdag 17. september 2019.

Enstemmig

KR 74/18 Oppnevning av representanter til Sjømannskirkens generalforsamling 2020-2022

Sammendrag

Sjømannskirken har generalforsamlinger annet hvert år. Sjømannskirkens generalforsamling har vedtatt at Den norske kirke skal være representert med 6 delegater, hvorav tre delegater er oppnevnt av Kirkemøtet, videre en delegat fra KR og en fra MKR samt Bjørgvin biskop.

Det er Mellomkirkelig råd som foreslår for Kirkerådet kandidater til Sjømannskirkens generalforsamling, mens det er Kirkerådet som oppnevner, etter delegasjon fra Kirkemøtet.

Disse har representert Den norske kirke på Sjømannskirkens generalforsamling i forrige periode:

Representant:

Kirkerådets leder

Kirkerådets direktør

Mellomkirkelig råds leder

Generalsekretær i Mellomkirkelig råd

Ragnhild Mestad

Vararepresentant:

Kirkerådets nestleder

Kirkerådets ass. direktør

Mellomkirkelig råds nestleder

Ass. generalsekretær i MKR

Ingunn Aarseth Høivik

Ragnhild Mestad har kun vært representant en periode. Det foreslås derfor at hun gjenoppnevnes, noe hun har sagt seg villig til.

Ingunn Aarseth Høivik har takket nei til å stille som kandidat.

På sitt møte 28.-29. november fattet Mellomkirkelig råd følgende vedtak:

Mellomkirkelig råd foreslår for Kirkerådet å oppnevne følgende representanter 2020-2022 til Sjømannskirkens generalforsamling:

<u>Representant:</u>	<u>Vararepresentant:</u>
Kirkerådets leder	Kirkerådets nestleder
Kirkerådets direktør	Kirkerådets ass. direktør
Mellomkirkelig råds leder	Mellomkirkelig råds nestleder
Generalsekretær i Mellomkirkelig råd	Ass. generalsekretær i MKR
Ragnhild Mestad	Jon Olav Hjelde

Personopplysninger om Ragnhild Mestad og Jon Olav Hjelde følger innkallingen.

KR 74/18 Vedtak:

Kirkerådet oppnevner følgende representanter 2020-2022 til Sjømannskirkens generalforsamling:

<u>Representant:</u>	<u>Vararepresentant:</u>
Kirkerådets leder	Kirkerådets nestleder
Kirkerådets direktør	Kirkerådets ass. direktør
Mellomkirkelig råds leder	Mellomkirkelig råds nestleder
Generalsekretær i Mellomkirkelig råd	Ass. generalsekretær i MKR
Ragnhild Mestad	Jon Olav Hjelde

Enstemmig

KR 75/18 Oppnevning av medlemmer til Norges Kristne Råds styre 2019 til og med rådsmøtet 2021

Sammendrag

Rådsperioden for nåværende styre i Norges Kristne Råd (NKR) går nå ut, og det skal foreslås kandidater til Norges Kristne Råds styre fra Den norske kirke for perioden 2019-21. Det er Kirkerådet som fremmer disse etter forslag fra Mellomkirkelig råd. Styret i NKR velges på NKRs rådsmøte 20.-21. april neste år.

Nåværende medlemmer fra Dnk er:

<u>Medlemmer:</u>	<u>Varamedlemmer:</u>
-------------------	-----------------------

Generalsekretæren i MKR
Preses
Kirkerådets leder

Ass. generalsekretær
Visepreses
Kirkerådets nestleder

På sitt møte 28.-29. november fattet Mellomkirkelig følgende vedtak:

Mellomkirkelig råd foreslår for Kirkerådet at disse velges som kandidater til styret i Norges Kristne Råd for perioden fra Rådsmøtet 2019 til og med Rådsmøtet 2021:

Medlemmer:

Generalsekretæren i MKR
Medlem foreslått av BM
Kirkerådets leder

Varamedlemmer:

Ass. generalsekretær
Varamedlem foreslått av BM
Kirkerådets nestleder

KR 75/18 Vedtak:

Kirkerådet fremmer disse som kandidater til styret i Norges Kristne Råd for perioden fra Rådsmøtet 2019 til og med Rådsmøtet 2021:

Medlemmer:

Generalsekretæren i MKR
Medlem foreslått av BM
Kirkerådets leder

Varamedlemmer:

Ass. generalsekretær
Varamedlem foreslått av BM
Kirkerådets nestleder

Enstemmig

KR 76/18 Årsplan 2019 for de sentralkirkelige råd

Sammendrag

Saken inneholder tre deler: 1) Forslag til satsinger i 2019, 2) Forslag til mål- og resultatindikatorer, og 3) overordnet ROS-analyse. Det er en sterk indre sammenheng mellom disse tre områdene og budsjettsaken. Det legges ikke frem en detaljert årsplan til vedtak, men Kirkerådet inviteres til å vedta to særlige satsinger, dåp og en økt digital satsing. Disse satsingene kommer til erstatning for tidligere års plansaker som dekket et mye større område med en større detaljeringsgrad.

Mål- og resultatindikatorer for 2019 – 2021 er en oppfølging av Kirkemøtets visjonsvedtak og de strategiske satsingsområdene som ligger der. Dette vedtaks punktet binder alle enhetene i rettssubjektet, og vil bli fulgt opp i årsrapporter og styringsdialog.

ROS-analysene er et virkemiddel til å ha kontroll på den risiko som eksisterer og øker evnen til å unngå uønskede hendelser på en rekke områder. Risikostyring er

også et egnet virkemiddel til å bestemme fart og retning på prosjekter og satsinger for å lykkes med det vi ønsker, og for å unngå det uønskede.

KR 76/18 Vedtak:

1. Kirkerådet vedtar to satsinger i 2019: «Dåp» og «Økt digital satsing i Den norske kirke – å være kirke på nett»
2. Kirkerådet vedtar resultatmål og nøkkelindikatorer for bispedømmerådene og Kirkerådet 2019 - 2021
3. Kirkerådet tar ROS-analysen til orientering.

Enstemmig

KR 77/18 Endring i Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke

Sammendrag

Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke ble vedtatt av Kirkerådet i sak KR 54/16. Økonomiregelverket er gjennomgått i samsvar med regelverkets § 31 om revisjon av reglementet.

I forslagene i denne saken er det kun foreslått mindre endringer og presiseringer. Saken må sees i sammenheng med forslag til endringer i Kirkemøtets budsjettreglement. Økonomiregelverket fyller ut og er underordnet Kirkemøtets budsjettreglement. Det er foreslått en endring i årsrapporteringen, for å kunne jobbe mer hensiktsmessig med årsrapport.

En grundigere gjennomgang av økonomiregelverket bør vurderes etter at Stortinget har behandlet forslag om ny tros- og livssynssamfunnslov og Kirkemøtes påfølgende vedtak om kirkeordningen.

Forslagene til endringer har vært på høring i bispedømmerådene sammen med forslag til endringer i Kirkemøtets budsjettreglement. Bispedømmerådene ble bedt om å vurdere endringer av begge regelverkene med utgangspunkt i fire forhold som ligger til grunn for endringsforslagene:

1. Godkjennelse av regnskapet for rettssubjektet Den norske kirke (Dnk)
2. Kirkemøtets behandling av regnskaps- og budsjettsaker
3. Overskuddslikviditet
4. Inndeling av budsjettet

Det er gjort rede for begrunnelsen for forslagene til endringer og bispedømmerådernes høringssvar i saken. De konkrete forslag til endringer er begrunnet i saken.

Siden det er foreslått endringer i 19 av 33 paragrafer er hele økonomiregelverket lagt inn som forslag til vedtak for oversiktens skyld. Det er laget et vedlegg med en oppstilling som viser hvor endringer er foreslått, og en kort begrunnelse for forlagene til endring.

KR 77/18 Vedtak:

I) Kirkerådet vedtar følgende:

Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke

Fastsatt av Kirkerådet 6. oktober 2016. Endret av Kirkerådet 6. desember 2018.

I Innledende bestemmelser

§1 Innledning

Den norske kirke styres av lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeloven).

Direktøren i Kirkerådet har det samlede ansvar for driften og økonomiforvaltningen, og direktøren rapporterer til Kirkerådet. Alle ledere skal påse at direktøren uten ugrunnet opphold blir informert om risiko eller andre forhold som kan medføre vesentlige konsekvenser. Det samme gjelder alvorlige hendelser som har inntruffet.

Økonomireglementet gjelder innenfor de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter som er fastsatt. Av særlig betydning for økonomireglementet gjelder regnskapsloven, om ikke departementet har fastsatt andre bestemmelser i forskrift. Departementet har fastsatt forskrift 4. oktober 2016 nr. 1167 om rekneskapsføring av pensjonsutgifter for Den norske kyrkja (rettssubjektet Den norske kyrkja). Forskriften slår fast at pensjonsforpliktelser som er forsikret ikke skal balanseføres, at pensjonspremien skal regnes som pensjonskostnad, og at pensjonsforpliktelser skal gå frem av note til regnskapet.

§ 2 Organisering og økonomisk ansvar for driften og økonomiforvaltningen i rettssubjektet Den norske kirke

Kirkemøtet er virksomhetens øverste organ. Kirkerådet fastsetter og godkjenner regnskapet.

a) Kirkerådet

Kirkerådets direktør har det samlede ansvar for all virksomhet i rettssubjektet Den norske kirke, inkludert Kirkerådets sekretariat, og rapporterer til Kirkerådet.

b) Bispedømmeråd

Stiftsdirektøren har det samlede ansvar for all virksomhet i bispedømmerådet og rapporter til bispedømmerådet. Bispedømmerådet rapporter til Kirkerådet.

c) Svalbard kirke

Sognepresten har det samlede ansvar for all virksomhet knyttet til Svalbard kirke. Sognepresten rapporter til Nord-Hålogaland bispedømmeråd.

§ 3 Formål

Reglementet har som formål å legge til rette for en tjenlig og forsvarlig økonomiforvaltning i Den norske kirke, og på den måten sikre en god økonomistyring ved at:

- a) Den norske kirkes midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Kirkemøtets vedtak og forutsetninger.
- b) Fastsatte mål og resultatkrav oppnås.
- c) Den norske kirkes midler brukes effektivt.
- d) Den norske kirkes materielle verdier forvaltes på en forsvarlig måte

§ 4 Virkeområde

Reglementet gjelder for:

- a) Aktivitetene i rettssubjektet Den norske kirke, både sentrale og regionale enheter.
- b) Styring og oppfølging av rettssubjektet Den norske kirke og andre som har fått tildelt ansvar fra Kirkemøtet eller Kirkerådet.
- c) Forvaltningen av rettssubjektet Den norske kirkes tilskuddsordninger.
- d) Styring og oppfølging av rettssubjektet Den norske kirkes eierinteresser i aksjeselskaper og andre selvstendige rettssubjekter som rettssubjektet Den norske kirke eier fullt ut, samt selskaper der rettssubjektet Den norske kirke er deleier.

Reglementet gjelder ikke for økonomistyringen i de kirkelige fellesrådene.

Den norske kirkes nasjonale og regionale organer, herunder Kirkerådet, er heretter betegnet som «enheter», mens selvstendige rettssubjekter beskrevet i pkt. d betegnes som «selskap». Der særskilte bestemmelser gjelder for rettssubjektet eller det valgte rådet, er betegnelsen «Kirkerådet» benyttet.

§ 5 Fastsettelse av utfyllende regler og adgang til å gjøre unntak

Kirkerådets direktør gir innenfor rammen av reglementet budsjettdisponeringsfullmakt gjennom tildelingsbrev til alle enhetene i rettssubjektet Den norske kirke. Gjenpart av tildelingsbrevene skal sendes til rettssubjektet Den norske kirkes revisor.

De nasjonale og regionale enhetene skal fastsette instruksjer for egne aktiviteter innenfor rammen av instruksjen fra Kirkerådet.

Kirkerådet kan fastsette unntak fra reglementet.

§ 6 Grunnleggende styringsprinsipper

Alle enheter skal:

- a) Fastsette mål og resultatkrav innenfor rammen av disponible ressurser og forutsetninger gitt av overordnet organ
- b) Sikre at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, ressursbruken er effektiv og at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, herunder krav til god forvaltningsskikk, habilitet og etisk adferd
- c) Sikre tilstrekkelig styringsinformasjon og forsvarlig beslutningsgrunnlag

Kirkemøtet skal i tillegg fastsette overordnede mål for de nasjonale og regionale enhetene, jf. § 7.

Kirkerådet fastsetter styringsparametere.

Styring, oppfølging, kontroll og forvaltning må tilpasses enhetens egenart samt risiko og vesentlighetsgrad.

II Budsjettforslag

§7 Utarbeidelse av budsjettforslag til Kirkerådet

De nasjonale og regionale enhetene skal utarbeide budsjettforslag til Kirkerådets direktør slik at det blant annet:

- a) Gir grunnlag for prioritering
- b) Sikrer samordning på hvert nivå
- c) Bidrar til at målene blir oppnådd på en effektiv måte
- d) Gir et riktig budsjett uten bufferkapasitet i hver enhets budsjetter, fordi dette holdes av sentralt

§ 8 Årsbudsjett

Budsjettet følger kalenderåret.

- a) Forslag til budsjett og fordeling legges fram for Kirkerådet i desember året før budsjettåret starter. Årsbudsjettet vedtas av Kirkerådet og fordeles av de enkelte enheter innenfor de rammer som Kirkemøtet har vedtatt. Årsbudsjettet legges fram for Kirkemøtet til orientering.
- b) Kirkerådet skal innen gitte frister, sende søknad om ny budsjetttramme og begrunnelse til departementet.

III Iverksettelse av Kirkemøtets budsjettvedtak

§ 9 Kirkerådets plikt til å gjennomføre Kirkemøtevedtak

Etter at rammene for budsjettet er vedtatt av Kirkemøtet og budsjettet er vedtatt av Kirkerådet, skal Kirkerådets direktør treffe nødvendige tiltak for å

gjennomføre vedtakene, både bevilgningsvedtak og andre vedtak som er gjort i sammenheng med budsjettbehandlingen.

Dersom forutsetningene for et budsjettvedtak endres, og endringene medfører vesentlig tvil om at vedtaket kan eller bør gjennomføres, skal Kirkerådet ta hensyn til endringene slik at vedtak tilpasses de nye forutsetningene, jf. budsjettreglementet § 7.

§ 10 Tildeling av gitte bevilgninger til enhetene

Kirkerådets direktør skal stille bevilgningene til disposisjon for de respektive enheter gjennom tildelingsbrev med budsjettdisponeringsfullmakt. Deler av bevilgningen kan holdes tilbake som reserve (buffer) for senere disponering gjennom året.

Tildelingsbrevene skal blant annet inneholde overordnede mål, styringsparametere, tildelte beløp og krav til rapportering, samt hvilken myndighet vedkommende enhet har fått delegert i henhold til økonomireglementet.

Dersom enhetene finner det hensiktsmessig å stille de tildelte midlene til disposisjon for driftsenhetene innenfor egen enhet, skal dette skje skriftlig.

§ 11 Tilskudd

Kirkerådet skal for den enkelte tilskuddsordning beskrive mål, kriterier for måloppnåelse og tildelingskriterier, samt fastsette bestemmelser om oppfølging og kontroll. Disse hovedelementene skal inngå i tilskuddsbrev, oppdragsbrev til tilskuddsforvaltere eller i særskilt regelverk for tilskuddsordningen.

I tilskuddsbrev til den enkelte mottaker skal tilskuddsforvaltere angi formål og vilkår for tilskuddet og tilskuddsbeløp, herunder forbehold om oppfølging og kontroll.

§ 12 Planlegging, gjennomføring og oppfølging

Alle enheter skal innenfor sitt ansvarsområde sikre at fastsatte mål og resultatkrav oppnås på en effektiv måte. For å sikre dette skal enhetene:

- a) Planlegge med både ettårig og flerårig perspektiv
- b) Gjennomføre fastsatte planer
- c) Rapportere om måloppnåelse og resultater internt og til Kirkemøtet overordnet myndighet

§ 13 Oppfølging av Den norske kirkes eierinteresse m.m.

Eierskap i aksjeselskap eller andre selvstendige rettssubjekt skal godkjennes av Kirkemøtet.

Enheter som har overordnet ansvar for aksjeselskaper eller andre selvstendige rettssubjekt som Den norske kirke eier helt eller delvis, skal utarbeide skriftlige retningslinjer om hvordan styrings- og kontrollmyndigheten skal utøves overfor

hvert enkelt selskap eller grupper av selskaper. Gjenpart av retningslinjene skal sendes Kirkerådets direktør og revisor.

Den norske kirke skal, innenfor gjeldende lover og regler, forvalte sine eierinteresser i samsvar med overordnede prinsipper for god eierstyring med særlig vekt på:

- a) At den valgte selskapsform, selskapets vedtekter, finansiering og styresammensetning er hensiktsmessig i forhold til selskapets formål og eierskap
- b) At utøvelsen av eierskapet sikrer likebehandling av alle eiere og understøtter en klar fordeling av myndighet og ansvar mellom eiere og styret
- c) At målene fastsatt for selskapet oppnås
- d) At styret fungerer tilfredsstillende

Styring, oppfølging og kontroll samt tilhørende retningslinjer skal tilpasses Den norske kirkes eierandel, selskapets egenart og risiko og vesentlighet.

§ 14 Rapport til Kirkemøtet om oppnådde resultater

Hver enhet skal i sin årsrapport rapportere til Kirkerådets direktør om resultatene av arbeidet innenfor sitt ansvarsområde.

IV Regnskap

§ 15 Regnskapsføring

Regnskapet bokføres etter bokføringsloven og regnskapslovens bestemmelser, med de unntak som følger av forskrift 4. oktober 2016 nr. 1167 om rekneskapsføring av pensjonsutgifter for Den norske kyrkja (rettssubjektet Den norske kyrkja). Regnskapsføringen omfatter bokføring og pliktig regnskapsrapportering. Regnskapet skal bokføres etter en felles kontoplan og kontostruktur. Denne skal gjøre det mulig å sammenstille data i en felles rapport.

§ 16 Bokføring

Regnskapet skal være mest mulig a jour til enhver tid. Bokføring skjer daglig og skal være a jour innen de frister som gjelder for rapportering. En månedsperiode holdes åpen for bokføring av inngående faktura til den 12. i neste måned. Fakturering på en periode utføres frem til den 5. i neste periode.

§ 17 Aktivering- og avskrivningsprinsipper

Anleggsmidler som eies av rettssubjektet Den norske kirke, aktiveres etter nærmere bestemmelser.

§ 18 Disposisjonsfond

Besparelser eller overskridelser beregnes ved regnskapsavslutningen i forhold til vedtatt budsjett og under hensyn til de disposisjoner som er gjort etter disponeringsfullmaktene.

Disse blir automatisk overført til det påfølgende budsjettår og må avklares med Kirkerådets direktør senest 15. februar slik at regnskapet kan avsluttes med endelige overføringer og resultat.

§ 19 Bundne driftsfond

Dersom rettssubjektet Den norske kirke mottar gaver/arv eller andre inntekter der kriteriene/ønskene ikke kan innfris umiddelbart skal midlene som ikke er anvendt, avsettes i regnskapet. Slike midler forvaltes i samsvar med vedtatt investeringsstrategi. Den som har mottatt gaven er ansvarlig for å følge opp bruk av midlene og holde kontakt med mottakeren i den grad dette er nødvendig.

Opprettelse av fond/legater som krever særskilt administrasjon, skal så langt råd er unngås.

§ 20 Rapportering

Budsjettet periodiseres pr. måned og følges opp gjennom månedlig rapportering.

Enhetene skal utarbeides oversiktlige og gode rapporter som gjør styringen oversiktlig og god.

Regnskapet skal gi grunnlag for kontroll med disponeringen av gitte bevilgninger og grunnlag for analyser av enhetens aktiviteter.

§ 21 Årsregnskap og årsrapport

Kirkerådet har ansvar for å utarbeide årsregnskap i samsvar med regnskapsloven § 3-2. Regnskap skal være avsluttet og revidert senest 1. mars påfølgende år.

Kirkerådet skal avlegge regnskapet på vegne av hele rettssubjektet Den norske kirke.

Hver enhet skal oversende en årsrapport til Kirkerådet med frist 1. mars påfølgende år.

Kirkerådet skal publisere årsrapportene fra enhetene på nettsidene til Den norske kirke innen 1. mai eller så snart rapporten er behandlet i styringsdialogen mellom Kirkerådet og enheten.

På bakgrunn av styringsdialogen skal Kirkerådet utarbeide en samlet årsrapport.

Kirkerådet skal også rapportere til departementet iht. krav og frister i departementets tilskuddsbrev.

§ 22 Finansforvaltning

Kirkerådet skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at det skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.

Kirkemøtet kan gi føringer for finansforvaltningen. Kirkerådet vedtar investeringsstrategi for finansforvaltningen og retningslinjer for samfunnsansvarlige finansinvesteringer.

Midler tilhørende bundne fond skal plasseres i samsvar med investeringsstrategien.

§ 23 Lån

Kirkemøtet fastsetter ramme for låneopptak. Kirkerådets leder og direktør har prokura.

V Kontroll

§ 24 Internkontroll

Internkontrollen skal bidra til å gi rimelig sikkerhet for at driften er målrettet og effektiv, at rapporteringen både internt og eksternt er pålitelig, og at virksomheten overholder lover og regler. Internkontroll i oppgavegjennomføringen bidrar på denne måten til god kvalitet. Internkontrollen utgjør derfor en viktig del av styringen gjennom å bidra tillat virksomhetens ledelse har kontroll.

Alle medarbeidere skal informeres om rutiner og retningslinjene så langt det har betydning for deres funksjon og ansvar.

Rutiner og retningslinjer skal gjennomgås minst hvert annet år med sikte på å opprettholde den optimale balanse mellom kvalitet og forenkling samt tilpasning til ny teknologi og organisatoriske endringer.

Det skal etablere systemer og rutiner som har innebygd intern kontroll for å sikre at:

- a) Beløpsmessige rammer ikke overskride og at forutsatte inntekter kommer inn
- b) Måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav, og at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning
- c) Ressursbruken er effektiv
- d) Regnskap og informasjon om resultater er pålitelig og nøyaktig
- e) Virksomhetens verdier, herunder fast eiendom, materiell, utstyr, verdipapirer og andre økonomiske verdier, forvaltes på en forsvarlig måte
- f) Økonomistyringen er organisert på en forsvarlig måte og utføres i samsvar med gjeldende lover og regler
- g) Kritikkverdige forhold som misligheter og økonomisk kriminalitet forebygges
- h) Når kritikkverdige forhold avdekkes skal det alltid reageres

§ 25 Løpende økonomistyring

- a) Alle inn- og utbetalinger skal være skriftlig dokumentert.

- b) Alle utbetalinger skal attesteres av en person og godkjennes av den som har budsjettdisponeringsfullmakt. For å sikre arbeidsdeling, skal attestant og godkjenner være to ulike personer.
- c) Den som har budsjettdisponeringsmyndighet kan ikke godkjenne godtgjørelser eller andre utbetalinger til seg selv.

§ 26 Kontroll av underliggende enheter og tilskuddsmottakere

Overordnede enheter skal ivareta kontroll med at underliggende enheter utfører sine oppgaver på forsvarlig måte. Tilskuddsforvaltere skal ivareta kontroll med at tilskuddsmottakere oppfyller de vilkår som er stilt for tilskuddet.

§ 27 Evalueringer

Kirkerådet skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av enhetenes ansvarsområde og aktiviteter. Evalueringer kan vektlegge innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter og tjenester eller effekter.

Frekvens og omfang av evalueringer skal bestemmes ut fra enhetenes egenart, risiko og vesentlighet. Behovet må vurderes opp mot kvalitet og omfang av øvrig rapportering. Organisering og innretning av de ulike evalueringene skal Kirkerådet drøfte med enhetene som en del av styringsdialogen.

Evalueringer kan utføres av interne eller eksterne fagmiljøer. Evaluering kan utføres som en del av internrevisjonen.

VI Felles standarder og organisering av økonomioppgaver

§ 28 Felles standarder og systemer

Enhetene skal benytte felles standarder og systemer for budsjett, regnskap og betalingssystemer etter bestemmelser fastsatt av departementet, Kirkemøtet eller Kirkerådet.

Alle enheter skal ha tilgang til et økonomisystem som gir hensiktsmessige styringsdata for vedkommende enhet og grunnlag for rapportering til overordnet enhet og Kirkerådet.

§ 29 Organisering av økonomioppgaver

Enhetene bestemmer hvordan organiseringen av økonomioppgavene legges opp, innenfor rammen av reglementet og bestemmelsene samt eventuelle instruksjoner fastsatt av Kirkerådet. Kirkerådet skal holdes orientert dersom det planlegges vesentlige endringer i utføringen av økonomioppgaver.

VII Andre bestemmelser

§ 30 Regelverket for offentlige anskaffelser

Rettssubjektet Den norske kirke er omfattet av regelverket for offentlige anskaffelser i henhold til anskaffelsesloven § 2 og anskaffelsesforskriftens § 1-2. Alle anskaffelser skal skje på en effektiv og forsvarlig måte.

De grunnleggende kravene for alle innkjøp er:

- God forretningskikk
- Konkurransen
- Likebehandling av leverandører, kriteriene skal være objektive og ikke diskriminerende
- Gjennomsiktighet
- Etterprøvbarehet
- Forutberegnelighet
- Forbud mot diskriminering på grunnlag av nasjonalitet og lokal tilhørighet
- En anskaffelse kan ikke deles opp i den hensikt å unngå at anskaffelsesloven med forskrifter kommer til anvendelse

Kirkerådets direktør har ansvar for at det er inngått avtale for alle kjøp over terskelverdier, jfr. Lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

§ 31 Revisjon av reglementet

Kirkerådets målsetning er å utvikle enkle og gode løsninger. Det er et mål å effektivisere administrative rutiner og utnytte ny teknologi.

Regelverket gjennomgås hvert år med sikte på oppdatering i forhold til enhver tid gjeldende retningslinjer og praksis samt tilpasning til ny teknologi og organisatoriske endringer.

Eventuelle endringer skal legges fram for Kirkerådet til godkjenning.

§ 32 Ikrafttreden

Regelverket trer i kraft fra 1. januar 2019.

II)

På samme tid oppheves Økonomiregelverk for rettssubjektet Den norske kirke, fastsatt av Kirkerådet 6. oktober 2016

Enstemmig